

**Theologia Scholastica Secundum Viam Et Doctrinam D.
Thomæ Aquinatis, Doctoris Angelici**

In Celebri Archiepiscopali Benedictina Universitate Salisburgensi, methodo
& norma ibidem usitata publicè tradita, & in IV. Tomos digesta ; Qvorvm
Primvs Tractat De Deo Vno Et Trino, Deq[ue] Creatura Angelica ...

Mezger, Paul

Augustæ Vindelicorum, 1695

§. I. Assertio negativa.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74152](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74152)

Respond. In tali casu operationem fore simpliciter honestam & licitam, quoniam in omni operatione iudicio remoto & speculativo, sive in actu signato, existimaret, se elicere actum indifferentem; quia tamen in iudicio pratico & proximo iudicat se licite & prudenter operari, ita ut licititas

objecti ejusque conformitas cum regulis prudentiæ sit ipsi proximum motivum operandi, propterea in actu exercito amplecteretur motivum verè honestum conveniens rectæ rationi, adeoque eliceret actionem bonam & honestam.

ARTICULUS IV.

An idem numero actus possit transire de bono in malum?

SUMMARIUM.

1. Status questionis.
2. Non potest idem numero actus transire de bono in malum.
3. Pars instantia in contrarium.
4. Disparitas de moribus primò primò.
5. Disparitas de transitu actus necessarii in liberum.
6. Disparitas de actu charitatis manente in patria.
7. Disparitas de actu intellectus transiente de vero in falsum.
8. Actus externus semper mutatur in esse moris, quoties fit ex bono in malum.

§. I.

Affertio negativa.

Actum est actum externum & imperatum, si spectetur in genere naturæ, posse de bono in malum transire: quia bonitas vel malitia moralis accedit naturæ actus externi; unde iisdem variatis ipsa tamen naturalis entitas non variatur. e. g. cœna ante mediam noctem ex honesto fine inchoata, & ultra mediam noctem, à qua incipit obligatio jejunandi, cum ejusdem advertentia continuata, quamvis initio fuerit moraliter honesta, deinde tamen incipit esse mala. Quæritur igitur est de actu interno elicito voluntatis, à quo etiam actus externus moraliter bonus vel malus denominatur, an ille invariata sua individuali & numerica entitate possit transire de bono in malum? ubi affirmativam tuentur Capreol. in 2. dist. 40. Cajetanus hic q. 19. a. 1. Vasq; aliique.

Quæritur ergo in primis: utrum eidem numero actui interno voluntatis entitative & physice invariato bonitas & malitia moralis successive convenire possit, seu an possit transire de bono in malum? Deinde, an saltem actus ex fine malus possit secundum quid esse bonus ex objecto, vel à converso, malus ex objecto esse bonus secundum quid ex fine, vel aliâ circumstantiâ? Sicuti videmus in naturalibus & artificialibus aliquid esse ex una principali parte album, rectum, pulchrum, quòd tamen secundum quid & ex aliqua parte est nigrum, deforme, distortum. Primam partem in præsentem; alteram resolvemus in articulo sequenti.

CONCLUSIO. Non potest unus idemque numero voluntatis actus etiam entitative spectatus successive transire de bono in malum. Ita Sorus q. 20. a. 6. & Rhedingus q. 8. a. 3. controvers. 3. Ratio est: Quoties mutatur objectum formale motivum & specificativum actus, toties entitative mutatur actus voluntatis: sed quoties actus

voluntatis transit de bono in malum, toties mutatur objectum specificativum actus voluntatis; ergo. Minor probatur: Objectum specificativum actus boni est bonum honestum directè movens voluntatem ad sui protectionem, objectum verò specificativum actus mali est bonum sensibile habens conjunctam objectivam honestatem seu difformitatem cum regulis rationis, quod ratione suæ delectabilitatis directè, ratione verò inhonestatis tantum indirectè fit volitum: sed ista sunt objecta formaliter diversa, utpote in ipsa virtute & efficacia movendi inter se differentia, quorum unum est intrinsecè referibile, alterum verò irreferibile in Deum ut finem ultimum.

Confirmatur primò. Est impossibile, ut idem numero actus modò sit actus virtutis, modò sit actus habitus vitiosi: cum isti habitus inter se contrariantur, & consequenter producant actus contrarios: sed actus honestus & studiosus est actus virtutis, e contra actus inhonestus est actus vitiosus: ergo.

Confirmatur secundò. Est impossibile, ut actus malus transeat successivè in actum bonum: ergo similiter est impossibile, ut actus bonus transeat in malum. Eadem quippe, ut dici solet, est via Athenis Thebas, & Thebis Athenas. Anteced. videtur certum; quia actus malus secundum suam entitatem procedit à voluntate, ut ab illa pendeat non tantum ut à principio efficiente, sed etiam deficiente, & in ipso suo fieri deficienter tendat in objectum quatenus habens adjunctam objectivam difformitatem cum regulis rationis: ergo, nisi voluntas contrariò modo se habeat in productione sui actus, non poterit elicere actum bonum: sed hoc ipso non manebit eadem entitas actus mali & peccaminosi.

Confirmatur tertio. Actus bonus voluntatis secundum suam entitatem saltem ut plurimum pender ab auxilio speciali. & quidem supernaturali, si fiat ex motivo supernaturali: e contra impossibile est, actum malum pendere ab auxilio speciali: ergo si actus bonus in malum transeat, necesse est mutari entitatem actus, mutato videlicet concursu & influxu conservativo utriusque.

§ II.

Solvuntur objectiones.

Dices primò. Idem numero actus voluntatis, videlicet motus primò primus, potest fieri de necessario liber, de non morali moralis, & de non malo malus: ergo etiam idem numero actus voluntatis potest successivè transire de bono in malum. Consequentia probatur: quia ideo in

priori

R. P. Mezg. Theol. Schol. Tom. II.